

Gezond pragmatisme overheerst in Leeuwarden

De hekjes langs de Leeuwarder grachten slopen, om ze elders dubbelzijdig als stallingsvoorziening voor fietsen te benutten. Dat is een van de praktische voorstellen die in de gemeente Leeuwarden circuleren om het pad voor fietsen te effenen.

Fietsstad

Leeuwarden telt 90.000 inwoners. De gemeente vervult een centrumfunctie voor de regio. "Leeuwarden is een echte fietsstad. In het hoogseizoen komt 64% van de mensen die naar de binnenstad gaan op de fiets, 35.000 per dag. In de winter fietst nog altijd 50% van de binnenstadbezoekers", zegt André Busse, verkeerskundige bij de gemeente. Van buiten de stad komen dagelijks gemiddeld 7.000 fietsers naar het centrum. Naar Stiens, een dorp op 8 km, ligt een volledig verlichte fietssnelweg.

Verkeer knelpunt

Om de milieubelasting terug te dringen, ontwikkelde de gemeente in 1993 een verkeersmilieuplan, toegespitst op het autoverkeer. Een vervolg daarop is een masterplan voor de herinrichting van de binnenstad, waarmee de gemeente het fietsverkeer in goede banen wil leiden. "De fietsers zitten elkaar en de rest van het verkeer in de weg. Op sommige punten komen af en toe per uur 1.000

fietsen, 100 bussen en de nodige auto's langs", zegt Busse.

Onderdeel van het masterplan is het weren van stadsbussen uit het centrum en het autoluw maken van een groter deel van de binnenstad. Busse: "Fietsen én auto's én bussen, dat gaat gewoon niet naast elkaar. Prioriteit is gegeven aan de fiets en, op een andere manier dan voorheen, het openbaar vervoer." Een nieuwe fiets- en voetbrug over de Westerstadgracht moet de drukste brug over de gracht ontlasten.

Niet voorgoed autoluw

De ontwerpen liggen er, de uitvoering start in 1997. Aan voorbereidingskosten heeft de gemeente tot nu toe 100.000 gulden uitgegeven. Voor de uitvoering van de herinrichting is vier miljoen gulden gereserveerd. Rondom het centrum komt een parkeerring voor auto's. Daarbinnen begint het domein voor voetgangers, fietsers en kleine elektrobussen.

Gekozen is voor een wegprofiel met brede stoepen en smalle, verdiept liggende straten door de hele binnenstad. "Als het autoluwe beleid nog eens herroepen wordt, of als er weinig fietsverkeer is, bijvoorbeeld 's nachts, kunnen auto's er zo weer in", verklaart Marieke Timmermans van Bureau B+B in Amsterdam, de landschapsarchitecten die hun ge-

dachten over de nieuwe inrichting van Leeuwarden hebben laten gaan. Winkels kunnen zo ook bevoorrad worden en de citybus kan erdoor. "Dat het niet definitief autoluw wordt, maakt de veranderingen minder bedreigend. Vanaf het begin zijn belanghebbenden zoals het openbaar-vervoerbedrijf, winkeliers en de Fietsersbond **enfb** bij het ontwerpen betrokken. Het draagvlak voor de plannen is nu verrassend groot", zegt Busse.

Realisme is troef in Leeuwarden. Voetgangers en fietsers worden niet krampachtig uit elkaar gehouden. Timmermans: "Overall mogen fietsers rijden. In de praktijk doen ze dat immers toch. Voetgangers mogen ook van de stoepen af. De scheiding stoep en straat is alleen om te zorgen dat er enige duidelijkheid is waar de voetganger heen kan als er een fietser achter hem belt."

Verregaand pragmatisch is de nieuwe rol voor de hekjes, die B+B langs de grachten misplaatst vindt. Weghalen en elders gebruiken als aanleunhek voor fietsen, op drukke punten waar geen bewaakte stalling in de buurt is, luidt het voorstel. "Onze ervaring leert dat mensen ingewikkelder fietsparkeervoorzieningen niet begrijpen en niet gebruiken", aldus Busse.

Elektrobus

De regio Leeuwarden heeft een uitgebreid en veel gebruikt openbaar-vervoersysteem. Busse: "Voor mensen van buiten de stad is het openbaar vervoer onmisbaar. We hebben een fraai busstation bij het NS-station, even buiten de grachten. Tot daar zullen de streek- en stadsbussen rijden. Naar de binnenstad worden kleine elektrobussen ingezet." De gemeente was blij verrast over de houding van openbaar-vervoerbedrijf VEONN, dat constructief meedacht over oplossingen om het verkeer in de binnenstad in goede banen te leiden.

Artist impression van de Leeuwarder aanleunhekken, gemaakt van grachtomheining.

